

РЕПУБЛИКА
СРБИЈА

МС
475/2026

бр. 07-00-459/2026-02 датум: 5.6.2026.

ПОВЕРЕНИК ЗА
ЗАШТИТУ
РАВНОПРАВНОСТИ

16 JUN 2026

ЈАВНОБЕЛЕЖНИЧКА КОМОРА СРБИЈЕ
АЛЕКСАНДРА СТЕВАНОВИЋ, председница

11000 БЕОГРАД
Мачков камен 14

Предмет: Препорука мера за унапређење равноправности

Поштована госпођо Стевановић,

Поверенику за заштиту равноправности обратио се Национални савет мађарске националне мањине у вези са, како истичу, праксом јавних бележника на територији Аутономне покрајине Војводине приликом издавања исправа на мађарском језику у јединицама локалне самоуправе у којима су мађарски језик и писмо у равноправној службеној употреби. Наиме, према наводима из дописа, овај савет је примио обавештење од грађана о истраживању које је спроведено, а према чијим резултатима од 44 упитана јавна бележника са седиштем у јединицама локалне самоуправе у којима је мађарски језик у службеној употреби „свега 13 је изразило спремност за издавање исправа на мађарском језику“. Такође, наведено је да јавни бележници који одбијају да издају јавнобележничке исправе на мађарском језику, употребу мађарског језика наплаћују странкама применом одредаба закона и тарифника који се односе на учешће судских преводилаца у поступку, што иако странкама омогућава употребу мађарског језика у поступку, доводи их у суштински неједнак положај са грађанима чији је матерњи српски језик.

Имајући у виду наведено, Повереник указује на поједине прописе којима је уређена ова област.

Уставом Републике Србије¹ забрањена је свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета. Чланом 14. Устава Републике Србије прописано је да Република Србија штити права националних мањина, као и да држава јемчи посебну заштиту националним мањинама ради остваривања потпуне равноправности и очувања њиховог идентитета. Чланом 76. Устава Републике Србије између осталог, прописано је да се припадницима националних мањина јемчи равноправност пред законом и једнака законска заштита, док је чланом 79. поред осталог, прописано да припадници националних мањина имају право: на изражавање, чување, неговање, развијање и јавно изражавање националне, етничке, културне и верске посебности; на употребу својих симбола на јавним местима; на коришћење свог језика и писма; **да у срединама где чине значајну популацију, државни органи, организације којима су поверена јавна овлашћења, органи аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе воде поступак и на њиховом језику; да на своме језику користе своје име и презиме; да у срединама где чине значајну популацију, традиционални локални називи, имена улица, насеља и топографске ознаке буду исписане и**

¹ „Службени гласник РС“, бр. 98/06 и 115/21 чл.21.

на њиховом језику; на потпуно, благовремено и непристрасно обавештавање на свом језику, укључујући и право на изражавање, примање, слање и размену обавештења и идеја; на оснивање сопствених средстава јавног обавештавања, у складу са законом. У складу са Уставом, на основу закона, покрајинским прописима могу се установити додатна права припадника националних мањина.

Уставна забрана дискриминације ближе је разрађена Законом о забрани дискриминације², којим је дискриминација дефинисана као свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоом прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима. Чланом 24. овог закона забрањена је дискриминација националних мањина и њихових припадника на основу националне припадности, етничког порекла, верских уверења и језика, као и да се начин остваривања и заштита права припадника националних мањина уређује посебним законом.

Законом о заштити права и слобода националних мањина³ у члану 11. прописано је да на територији јединице локалне самоуправе где традиционално живе припадници националних мањина, њихов језик и писмо може бити у равноправној службеној употреби. Јединица локалне самоуправе ће обавезно својим статутом увести у равноправну службену употребу језик и писмо националне мањине уколико проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на њеној територији достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва. Јединица локалне самоуправе уводи језик и писмо националне мањине у службену употребу најкасније у року од 90 дана од утврђивања испуњености законом прописаних услова, а да у јединици локалне самоуправе где је у тренутку доношења овог закона језик националне мањине у службеној употреби, исти ће остати у службеној употреби. **Службена употреба језика националних мањина подразумева нарочито: коришћење језика националних мањина у управном и судском поступку и вођење управног поступка и судског поступка на језику националне мањине, употребу језика националне мањине у комуникацији органа са јавним овлашћењима са грађанима; издавање јавних исправа и вођење службених евиденција и збирки података о личности и података на језицима националних мањина и прихватање тих исправа на тим језицима као пуноважних, употреба језика на гласачким листићима и бирачком материјалу, употреба језика у раду представничких тела (став 4.).** Ставом 5. исте одредбе прописано је да се на територијама из става 2. овог члана, имена органа који врше јавна овлашћења, називи јединица локалне самоуправе, насељених места, тргова и улица и други топоними испisuју и на језику дотичне националне мањине, према њеној традицији и правопису.

Закон о локалној самоуправи⁴ у члану 11. прописује да се статутом јединице локалне самоуправе уређује, између осталог, службена употреба језика и писама националних мањина, у складу са законом.

Закон о службеној употреби језика и писама⁵ у члану 11. прописује да на територији јединице локалне самоуправе где традиционално живе припадници националних мањина, њихов језик и писмо може бити у равноправној службеној употреби. Ставом 2. исте одредбе прописано је да

² „Службени гласник РС”, бр. 22/09 и 52/21

³ „Службени лист СРЈ”, бр. 11/02, „Службени лист СЦГ”, бр. 1/03 - Уставна повеља и „Службени гласник РС”, бр. 72/09 - др. закон, 97/13 - одлука УС и 47/18

⁴ „Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14, 101/16, 47/18 и 111/21

⁵ „Службени гласник РС”, бр. 45/91, 53/93, 67/93, 48/94, 101/05, 30/10, 47/18 и 48/18 чл. 1. ст. 3.

Не јединица локалне самоуправе обавезно својим статутом увести у равноправну службену употребу језик и писмо националне мањине уколико проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на њеној територији достиже 15% према резултатима последњег пописа становништва, најкасније у року од 90 дана од дана утврђивања законом прописаних услова. **Ставом 3. исте одредбе прописано је службена употреба језика националних мањина из става 1. овог члана подразумева нарочито: коришћење језика националних мањина у управном и судском поступку и вођење управног поступка и судског поступка на језику националне мањине; употребу језика националне мањине у комуникацији органа са јавним овлашћењима са грађанима; издавање јавних исправа и вођење службених евиденција и збирки личних података на језицима националних мањина и прихватање тих исправа на тим језицима као пуноважних; употребу језика националних мањина на гласачким листићима и бирачком материјалу; употребу језика националних мањина у раду представничких тела.**

Законом о јавном бележничтву⁶ у члану 18. прописано је да **јавни бележник саставља јавнобележничке исправе на српском језику као службеном језику, ћириличким писмом, а на подручјима оне јединице локалне самоуправе где је у службеној употреби и језик и писмо националне мањине, јавнобележничке исправе се састављају на српском језику ћириличким писмом или на језику и писму националне мањине или на оба језика и писма, у складу са захтевом странке.** Јавни бележник може, на захтев странке, саставити исправу и на страном језику ако има својство судског преводиоца за језик на којем саставља исправу и ако је исправа намењена употреби у иностранству. Ако странке, односно други учесници у састављању исправе из става 1. овог члана не разумеју језик на којем је исправа састављена, исправа мора да садржи клаузулу потписану од стране странке да им је садржина исправе била у целости преведена. Поред тога, указујемо и на члан 16. став 4. закона којим је прописано да уколико се службено седиште јавног бележника налази на територији јединице локалне самоуправе у којој је језик и писмо одређене националне мањине у службеној употреби, на табли се назив "јавни бележник" исписује и на језику националне мањине.

Према подацима које су током претходног периода Поверенику доставили Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог и Министарство државне управе и локалне самоуправе мађарски језик и писмо су у службеној употреби у 28 јединица локалне самоуправе на територији АП Војводине и то: Ада, Бач, Бачка Топола, Бела Црква, Бечеј, Врбас, Вршац, Житиште, Зрењанин, Кањижа, Ковачица, Ковин, Кула, Мали Иђош, Нова Црња, Нови Бечеј, Нови Кнежевац, Нови Сад, Оџаци, Пландиште, Сента, Сечањ, Сомбор, Србобран, Суботица, Темерин, Тител и Чока, као и у 11 насељених места у следећем општинама/градовима: Апатин (Купусина, Свилојево), Инђија(Марадик), Ириг (Добродол, Шатринци), Кикинда (Банатска Топола, Кикинда, Руско Село, Сајан) и Панчево (Војловица, Иваново).

Полазећи од наводи из дописа који је доставио Национални савет мађарске националне мањине, надлежности Јавнобележничке коморе из члана 119. Закона о јавном бележничтву, као и надлежности Повереника прописане чланом 33. став 1. тачка 9. Закона о забрани дискриминације, Повереник за заштиту равноправности препоручује јавнобележничкој компри Србије да предузме мере из своје надлежности и изврши проверу поступања јавних бележника са седиштем на територији јединица локалне самоуправе у којима су мађарски језик и писмо у равноправној службеној употреби, у циљу утврђивања да ли се странкама омогућава сачињавање и издавање јавнобележничких исправа на мађарском језику и писму у складу са законом.

⁶ „Службени гласник РС“, бр. 31/11, 85/12, 19/13, 55/14, 93/14, 121/14, 6/15, 106/15 и 94/24

Поред тога, Повереник препоручује да Јавнобележничка комора предузме мере ради утврђивања и евентуалног упућивања јавнобележничким коморама одговарајућег упутства ради отклањања праксе која доводи до стављања у неповољнији положај странака које користе мађарски језик и писмо на територији јединица локалне самоуправе у којима су мађарски језик и писмо у равноправној службеној употреби, укључујући наплату додатних трошкова за употребу тог језика приликом остваривања права пред јавним бележницима.

Такође, у циљу уједначавања праксе јавних бележника у погледу сачињавања и издавања јавнобележничких исправа на језицима националних мањина који су у службеној употреби на подручју седишта јавног бележника, уколико сматрате целисходним, препоручује се организовање одговарајућих обука и издавање стручних упутстава јавним бележницима ради правилне и доследне примене прописа који се односе на употребу језика и писма националних мањина.

О поступању по овој препоруци потребно је да Јавнобележничка комора Србије обавести Повереника у року од 30 дана од дана пријема ове препоруке.

С поштовањем,

**ПОВЕРЕНИК ЗА ЗАШТИТУ
РАВНОПРАВНОСТИ**

Милан Антонијевић